

تاریخ امتحان: ۹۸/۱۰/۱۹

تعداد صفحه: ۴

تعداد سؤال: ۳۶

زمان شروع: ۸ صبح

وقت: ۷۵ دقیقه

وزارت آموزش و پرورش

اداره کل آموزش و پرورش استان یزد

مدیریت آموزش و پرورش ناحیه دو یزد

پایه: یازدهم رشته: تجربی-ریاضی

نام:

نام خانوادگی:

نام پدر:

نام آموزشگاه: دبیرستان روش نوین (دوره دوم)

نام درس: فارسی (۲)

بارم	سوالات
۰/۲۵	قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه (۵/انمره) لغات مشخص شده را معنی کنید: ۱- نژند آن دل که او خواهد نژندش
۰/۲۵	۳- به من آورید آخر صنم گریز پا را
۰/۲۵	۲- این صلت فخر است .
۰/۲۵	۴- فروغ خرگه خوارزمشاهی
۰/۱۵	۵- معنای درست واژه های مشخص شده را از داخل کمانک انتخاب کنید: الف- هرروز <u>خُنیده</u> نام تر گشت. (مشهور-دیوانه) ب- حق تعالی چون <u>اصناف</u> موجودات را می آفرید. (شغل ها - گروه ها) املائی واژه: (۱/۵ نمره) ۶- ابیات و عبارات زیر را بخوانید و غلط های املایی را پیدا نموده و درست آنها را بنویسید: الف- آن گاه، آگاه شدند که غرقه خاست شند. ب- هر عصب و فکر به منبع بی شاعبه ی ایمان وصل بود. پ- حاجت گه جمله ی جهان اوست / مهرباب زمین و آسمان اوست ت- بدان شمشیر تیز آفت سوز / در آن انبوه کار مرگ می کرد ۷- با توجه به عبارات زیر واژه های درست را انتخاب کنید: الف- چون مولانا از یافتن شمس، ناامید شد، ناچار با (اسرار - اصرار) همراهان به فونیه باز گشت. ب- تا ماحق این نعمت تندرستی که باز یافتیم، لختی (گذارده - گزارده) باشیم. دستور زبان: (۴ نمره) ۸- در ابیات و عبارات داده شده نقش کلمات مشخص شده را بنویسید: الف- چه اندیشید، آن دم کس ندانست / که مزگانش به خون دیده <u>تر</u> شد ب- گفتند به اتفاق یک سر / کز <u>کعبه</u> گشاده گردد این در ۹- در عبارت زیر کدام کلمه شاخص است آن را مشخص کنید: دکتر عبدالحسین زرین کوب محقق و نویسنده چهل سال استاد دانشگاه تهران بود. ۱۰- در عبارات زیر نقش های تبعی را مشخص نموده و نوع آن را بنویسید: الف- پدر جلال الدین، محمد بن حسین خطیبی، از دانشمندان روزگار خود بود. ب- برای من قصه های شیرینی می گفت که او و مادرم آنها را از مادر بزرگشان به یاد داشتند.

۱۱- کدامیک از جمله های زیر مجهول است آن را مشخص نمائید :

۰/۱۵

- الف- نامه ها نبشته آمد و به توفیق موکد گشت .
ب- به خیمه فرود آمد. جامه بگردانید تر و تباه شده بود .

۰/۱۵

۱۲- رابطه معنایی (ترادف -تضمن -تضاد -تناسب) را درواژه های زیر مشخص نمائید :
الف - ماه و ستاره :
ب - سیر و گرسنه :

۰/۱۵

۱۳- قید را در جمله های زیر مشخص کنید:
الف - سحر دیدم درخت ارغوانی
ب - چه اندشید آن دم کس ندانست

۰/۱۵

۱۴- نقش «م» را در مصراع های زیر بررسی کنید:
الف - گر چه ز شراب عشق مستم
ب - پرورده عشق شد سرشتم

۰/۲۵

۱۵- گزاره جمله زیر را مشخص کنید:
جلال الدین در هجده سالگی با گوهر خاتون ازدواج کرد.

۰/۲۵

۱۶- فعل (شد) در کدام یک از جملات زیر در معنی اسنادی کار رفته است :
الف - قطره ی باران ما ، گوهر یک دانه شد
ب - دل بر دلدار رفت ، جان بر جانانه شد

قلمرو ادبی : (۵ نمره)

آرایه های ادبی : (۳ نمره)

۰/۱۵

۱۶- عبارت زیر به کدام ویژگی سبک سعدی اشاره دارد :
این تنها خصوصیت سعدی است که سخنش به سخن همه شبیه باشد و به هیچ کس شبیه نباشد . در زبان فارسی ، احدی نتوانسته است مانند او حرف بزند و در عین حال ، نظیر حرف زدن او را هر روز در هر کوچه و بازار می شنویم .

۰/۱۷۵

۱۷- در ابیات زیر نوع آرایه های ادبی قسمت های مشخص شده را بنویسید :
الف - زرخسارش فرو می ریخت اشکی / بنای زندگی بر آب می دید

ب - کنار نام تو لنگر گرفت کشتی عشق / بیا که یاد تو آرامشی است طوفانی

ج - سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد

۰/۱۵

۱۸- عبارت زیر را کامل کنید :
قالب چهار پاره بیشتر برای طرح مضامین اجتماعی و به کار می رود و رواج آن از دوره ی است .

۰/۱۵

۱۹- نام نویسنده گان آثار زیر را بنویسید :
الف - مرصاد العباد :
ب - فرهاد و شیرین :

۱۹- در هریک از نمونه های گروه (الف) کدام یک از آرایه های گروه (ب) وجود دارد جلوی بیت یا عبارت مشخص نمائید. (توجه داشته باشید که در گروه ب یک آرایه اضافه است)

ب	الف
جناس	الف- فرزند عزیز را به صد جهد / بنشانند چو ماه در یکی مههد
تشبیه	ب- به مغرب سینه مالان قرص خورشید / نهران می گشت پشت کوهساران
مجاز	ت- به ترانه های شیرین، به بهانه های زرین / بکشید سوی خانه مه خوب خوش لقارا
حس آمیزی	ج- در ایران آن روز دو دربار بود، دربار بزم و دربار رزم
تشخیص	چ- چون کار به خلقت انسان رسید، گفت: خانه ی آب و گل آذم من می سازم
متناقض نما	

حفظ شعر: (۵ / نمره)

۲۰- بیت زیر از شعر خوانی زاغ و کبک انتخاب شده است ادامه آن را بنویسید:
زاغی از آنجا که فراغی گزید /

۲۱- کدام بیت ادامه دهنده ی بیت زیر می باشد آن را مشخص نمائید:

دی شیخ با چراغ گشت همی گردشهر / کزدیو ودد ملولم انسانم آرزوست

الف- گفتند یافت می نشود، جسته ایم ما / گفت: آن که یافت می نشود آنم آرزوست

ب- پنهان ز دیده ها وهمه دیده ها از اوست / آن آشکار صنعت صنعت پنهانم آرزوست

۲۲- بیت زیر از غزل آفتاب حسن انتخاب شده است ادامه ی آن را بنویسید:

بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست

..... / کان چهره ی مُشعشع تابانم آرزوست

قلمرو فکری: (۸ نمره)

معنی شعر: (۲ نمره)

۲۳- به نام چاشنی بخش زبان ها / حلاوت سنج معنی در بیان ها

۲۴- هرنفس آواز عشق می رسد از چپ و راست / مابه فلک می رویم عزم تماشا که راست ؟

۲۵- چون موسم حج رسید برخواست / اشتر طلبید ومحمل آراست

۲۶- شبی رانا شبی با لشکری خُرد / از تن ها سر زسرها خود افکند

عبارات زیر را بخوانید و معنی و مفهوم آنها را به نثری ساده و روان بنویسید :

۲۷- سعدی که انعطاف جادوگرانه ای دارد، آن قدر خود را خم می کرد که به حدفهم نا چیز کودکانه ی من برسد.

۰/۱۵

۲۸- بونصر رابگوی که امروز درستم و در این دوسه روز بار داده آید.

۰/۱۵

۲۹- از فرط هیجان لگه می دویدم.

۰/۲۵

۳۰- حق تعالی عزرائیل را فرمود برو، اگر به طوع و رغبت نیاید، به اکراه و اجبار برگیر و بیاور .

۰/۷۵

ج - درک مطلب : (۴ نمره)

۳۱- هریک از مفاهیم کنایی داده شده مربوط به کدام قسمت است هر مورد را جلوی عبارت مخصوص به آن بنویسید:

۱

(شتاب داشتن - ساکن شدن - نا امید شدن - در فکر فرو رفتن و گوشه نشینی کردن)

الف- زرخدان فروربرد چندی به جیب / که بخشنده روزی فرستد زغیب (.....)

ب- برداشته دل ز کار او بخت / درماند پدر به کار او سخت (.....)

پ- عشق حالی دو اسبه می آمد. (.....)

ت- او گاهی در قم نزد برادرش زندگی می کرد نمی دانست در کجا ریشه بدواند. (.....)

۳۲- بیت (کدام دانه فرورفت در زمین که نرست/ چرا به دانه ی انسانیت این گمان باشد) بیانگر چه دید گاهی است ؟

۰/۱۵

۳۳- با توجه به عبارت داده شده به سوالات پاسخ دهید :

این مرد بزرگ و دبیر کافی، به نشاط قلم در نهاد، تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود.

۰/۷۵

الف- مقصود از این (مرد بزرگ) چه کسی است ؟

ب- (دبیر کافی) به چه معنا است ؟

پ- معادل امروزی (نماز پیشین) چیست ؟

۳۴- مقصود از قسمت های مشخص شده در بیت و عبارتهای زیر چیست :

الف- در آن دریای خون، دردشت تاریک / به دنبال سرچنگیز می گشت (-----)

ب) در آن دریای خون در قرص خورشید/ غروب آفتاب خویشتن دید (-----)

۱

پ- هر لحظه از خزاین غیب، گوهری، در نهاد او تعبیه می کرد. (-----)

ت- من چون حکایت ها را می شنیدم، سراچه ی ذهنم آماس می کرد. (-----)

۳۵- در بیت زیر شاعر به بیان چه موضوعی می پردازد :

در آن تاریک شب می گشت پنهان / فروغ خرگه خوارزمشاهی

۰/۱۵

۳۶- مفهوم بیت زیر با کدام گزینه ارتباط دارد :

ناز و نیاز تو شد، همه دلپذیر من / تا ز تو دلپذیر شد، هستی ناگزیر من

الف- خداوند حکمت با ملایکه می گفت : (شما در گل منگرید، در دل نگرید)

۰/۲۵

ب- خاک در کمال مذلت و خواری، با حضرت عزت و کبریایی چندین ناز می کند.